บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันโรคเอดส์ เป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกแล้วว่าเป็นโรคที่อันตรายร้ายแรงอย่างยิ่งที่มีผลกระทบต่อปัญหาสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ เนื่องจากโรคเอดส์เป็นโรคที่แพร่กระจายอย่างรวดเร็ว ไม่มีวัคซีนป้องกัน ไม่มียารักษาให้หาย

โรคเอดส์เป็นโรคที่เกิดจากไว้รัสชนิดหนึ่งที่เรียกว่า ไวรัสเอดส์ หรือมีชื่อภาษาอังกฤษว่า HIV (เอช-ไอ-วี) ซึ่งย่อมาจาก Human Immune Deficiency Virus เมื่อไวรัสเอดส์เข้าสู่ร่างกายจะเข้าไปภายในเซลล์บางชนิดของร่างกายจะมีการฟักตัวระยะหนึ่ง ซึ่งยาวนานเป็นปีหรือมากกว่า 10 ปี โดยไม่มีอาการผิดปกติใด ๆ ต่อมาไวรัสจะเพิ่มจำนวนมากขึ้น และแพร่กระจายไปทั่วร่างกาย จนสามารถทำลายภูมิคุ้มกันของร่างกายให้เสื่อมหรือเสียไปเรื่อย ๆ ผู้ป่วยโรคเอดส์จึงมักมีการติดเชื้อโรคต่าง ๆ ได้ง่าย ในที่สุดร่างกายก็ไม่สามารถทนทานได้ และจะเสียชีวิตในที่สุด

โรคเอดส์มีต้นกำเนิดจากประเทศในทวีปแอฟริกา ซึ่งเชื่อกันว่ามีผู้ป่วยตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2520 แล้วมีการแพร่กระจายไปยังเกาะไฮติ ซึ่งอยู่ทางด้านตะวันออกของทวีปอเมริกา ต่อมามีการแพร่ระบาดขึ้นในทวีปอเมริกา ฝรั่งเศส อังกฤษ เยอรมัน และประเทศกลุ่มสแกนดิเนเวีย เช่น นอร์เวย์ สวีเดน เดนมาร์ก แล้วจึงมีการแพร่กระจายไปตามประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก สำหรับการค้นพบผู้ป่วยรายแรก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 ในประเทศสหรัฐอเมริกา

ในประเทศไทย ผู้ป่วยรายแรกเป็นชายอายุ 28 ปี เดินทางไปศึกษาที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อปี พ.ศ. 2524 มีพฤติกรรมเป็นชายรักร่วมเพศ เริ่มมีอาการป่วย จึงกลับประเทศไทย เมื่อ ปี พ.ศ. 2527 และเสียชีวิตในที่สุด จากนั้นก็พบผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งการแพร่ระบาดระยะแรกในชายรักร่วมเพศ และชายรักร่วมเพศจำนวนหนึ่งนั้นมีพฤติกรรมเสพยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น ต่อมาจึงแพร่ระบาดไปยังหมู่ผู้เสพยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น และเมื่อไปเที่ยวหญิงบริการก็นำเชื้อเอดส์ไปสู่หญิงบริการ หลังจากนั้นก็แพร่ระบาดไปสู่นักเที่ยวที่ไปเที่ยวหญิงบริการเหล่านั้น ต่อจากนั้นชายนักเที่ยวก็จะนำเชื้อเอดส์ไปถ่ายทอดให้กับคู่รัก ภรรยาและทารกในครรภ์ต่อไป ปัจจุบันพบว่า มีผู้ป่วยโรคเอดส์ 31,439 ราย ผู้ติดเชื้อเอดส์ที่มีอาการ

13,267 ราย ส่วนใหญ่ติดต่อทางเพศสัมพันธ์ร้อยละ 76.67 ช่วงอายุ 20-39 ปี อาชีพรับจ้างทั่วไป และเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ (กองระบาดวิทยา, 2538) จากการคาดประมาณของกระทรวง-สาธารณสุข ในปี พ.ศ. 2543 จำนวนผู้ติดเชื้อเอดส์ประมาณ 2-4 ล้านคน ซึ่งทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน ต้องช่วยกันรณรงค์ป้องกันเพื่อให้จำนวนผู้ติดเชื้อลดลง

สถานการณ์ในจังหวัดขอนแก่นพบว่า จำนวนผู้ป่วยเอดส์สูงเป็นอันดับ 9 ของประเทศ และสูงเป็นอันดับ 1 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (กองระบาดวิทยา, 2538) และจากการเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยา โดยงานควบคุมโรคเอดส์และกามโรค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น นับถึงวันที่ 20 มกราคม 2539 พบว่า มีผู้ป่วยเอดส์ 671 ราย ผู้ติดเชื้อที่มีอาการ 267 ราย เป็นเพศชายต่อเพศหญิง อัตราส่วน 6.9:1 มีการติดต่อทางเพศสัมพันธ์มากที่สุด คือร้อยละ 91.06 ช่วงอายุที่พบมากที่สุดระหว่าง 25-29 ปี ร้อยละ 38.45 รองลงมาคือ อายุ 30-34 ปี ร้อยละ 18.78 และอายุ 20-24 ปี ร้อยละ 17.73 อาชีพที่พบมากที่สุด คือ อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 43.96 รองลงมาคือ อาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 30.40 ในการเฝ้าระวังผู้ติดเชื้อโรคเอดส์เฉพาะพื้นที่จังหวัดขอนแก่น รอบที่ 13 ในเดือนมิถุนายน 2538 พบว่า กลุ่มเลือดบริจาคมีการติดเชื้อร้อยละ 0.95 กลุ่มหญิงตั้งครรภ์มีการติดเชื้อร้อยละ 2.62 ซึ่งบุคคลทั้ง 2 กลุ่มดังกล่าวนี้ สามารถเป็นตัวแทนของประชาชนทั่วไปที่บริสุทธิ์ แต่ก็ยังพบว่ามีการติดเชื้อได้ สถานการณ์ที่ไม่น่าไว้วางใจเช่นนี้ สามารถบอกได้ว่าทุกคนสามารถเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ได้หมด ถ้าไม่รู้จักวิธีการป้องกันโรคเอดส์ นอกจากนี้แล้วการที่ผู้ป่วยผู้ติดเชื้อไม่กล้าเปิดเผยตัวทำให้ยากต่อการเฝ้าระวังโรคเอดส์เป็นอย่างยิ่ง และการที่ญาติพี่น้องของผู้ป่วยผู้ติดเชื้อ รวมทั้งประชาชนทั่วไปไม่ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันกับผู้ป่วยผู้ติดเชื้อได้นั้น ทำให้ผู้ป่วยผู้ติดเชื้อเกิดพฤติกรรมประชดสังคม มีการแพร่เชื้อโรคเอดส์ไปเรื่อย ๆ ไม่จบสิ้น จากการศึกษาของ ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์ และคณะ (ชะตาชีวิตผู้เป็นโรคเอดส์ "หญิง" และ "ชาย", 2536) ผู้ติดเชื้อเกือบทุกรายจะประสบปัญหาการถูกรังเกียจ ถูกแบ่งแยกจากสังคม บางรายถูกไล่ออกจากงาน ขาดรายได้ที่จะมาจุนเจือครอบครัว

ปัญหาดังกล่าวข้างต้น เป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคน และเจ้าหน้าที่ทุกหน่วยงานต้องช่วยกันดำเนินการควบคุมและป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคเอดส์อย่างจริงจัง โดยเฉพาะหน่วยงานทางด้านสาธารณสุข ซึ่งมีบุคลากรด้านสาธารณสุขเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องนี้ และเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยซึ่งปฏิบัติงานในระดับตำบล มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด เนื่องจากเป็นผู้จัดบริการด่านแรกของหน่วยงานด้านสาธารณสุข และนำบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานทุกด้านไปสู่ประชาชน ปัจจุบันจังหวัดขอนแก่นมีเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย จำนวนทั้งสิ้น 659 คน กระจายอยู่ในทุกตำบล ดูแลรับผิดชอบประชากร เฉลี่ย 2,220 คนต่อเจ้าหน้าที่ 1 คน (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น, 2538) เจ้าหน้าที่เหล่านี้ ถือได้ว่าเป็นผู้มีบทบาท

สำคัญ ที่สุดในงานควบคุมและป้องกันโรคเอดส์ในพื้นที่ โดยปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุมและป้องกันโรคเอดส์ในพื้นที่ โดยปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุมและป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคเอดส์ การให้สุขศึกษาและประชาสัมพันธ์ รวมทั้งการให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับโรคเอดส์แก่ประชาชนในเขตรับผิดชอบให้ตระหนักถึงอันตรายของโรคและการป้องกันมิให้ตนเองเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ ในขณะที่สถานการณ์โรคเอดส์ปัจจุบันมีการแพร่กระจายเข้าสู่ระบบครอบครัว แม้ในชนบทที่ห่างไกล ดังจะเห็นได้จากอัตราการติดเชื้อในหญิงมีครรภ์มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยให้สามารถปฏิบัติงานควบคุมและป้องกันโรคเอดส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สิทธิโชค วรานุสันติกูล (2531) กล่าวว่า ปัจจัยในระดับจุลภาคที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคน ได้แก่ การรับรู้ ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยมต่าง ๆ กองสุขศึกษา (2537) กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่มีส่วนกำหนดพฤติกรรมมีทั้งปัจจัยภายนอกและภายใน ซึ่งปัจจัยภายในได้แก่ ทัศนคติ ความเชื่อ การรับรู้ถึงผลดีที่จะเกิดขึ้นจากการมีพฤติกรรมใหม่ จรรยา สุวรรณทัต (2537) กล่าวว่า การรับรู้เป็นองค์ประกอบทางจิตวิทยาที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม และบุคคลมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามแนวคิดหรือการรับรู้นั้น ๆ

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่รับผิดชอบงานด้านนี้โดยตรงมีความเชื่อในเบื้องต้นว่า การที่เจ้าหน้าที่จะปฏิบัติงานควบคุมและป้องกันโรคเอดส์ได้ดีนั้น เจ้าหน้าที่จะต้องมีการรับรู้เรื่องโรคเอดส์เป็นอย่างดี และมีเจตคติที่ดี จึงจะนำไปสู่การปฏิบัติงานด้านนี้ได้ดี ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เรื่องโรคเอดส์ เจตคติต่อโรคเอดส์ กับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับโรคเอดส์ของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยในจังหวัดขอนแก่น เพื่อประโยชน์ในการเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย ซึ่งจะต้องให้บริการประชาชน นอกจากนี้ยังสามารถกำหนดแนวทางการดำเนินงานควบคุมและป้องกันโรคเอดส์ในระดับตำบลได้อย่างถูกต้องต่อสภาพปัญหาและความเป็นจริง ซึ่งจะส่งผลให้อัตราการติดเชื้อโรคเอดส์ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นมีแนวโน้มลดลงได้ในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ เจตคติ และการปฏิบัติงานเกี่ยวกับโรคเอดส์ ของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยในจังหวัดขอนแก่น

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการรับรู้ และด้านเจตคติ กับด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวกับโรคเอดส์ของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยในจังหวัดขอนแก่น

1.3 สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานการวิจัยว่า ตัวแปรด้านการรับรู้ และด้านเจตคติ มีความสัมพันธ์กับตัวแปรด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวกับโรคเอดส์ ของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยในจังหวัดขอนแก่น ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

จากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับพฤติกรรมและปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการรับรู้ เจตคติ กับพฤติกรรมการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังแผนภูมิข้างล่างนี้

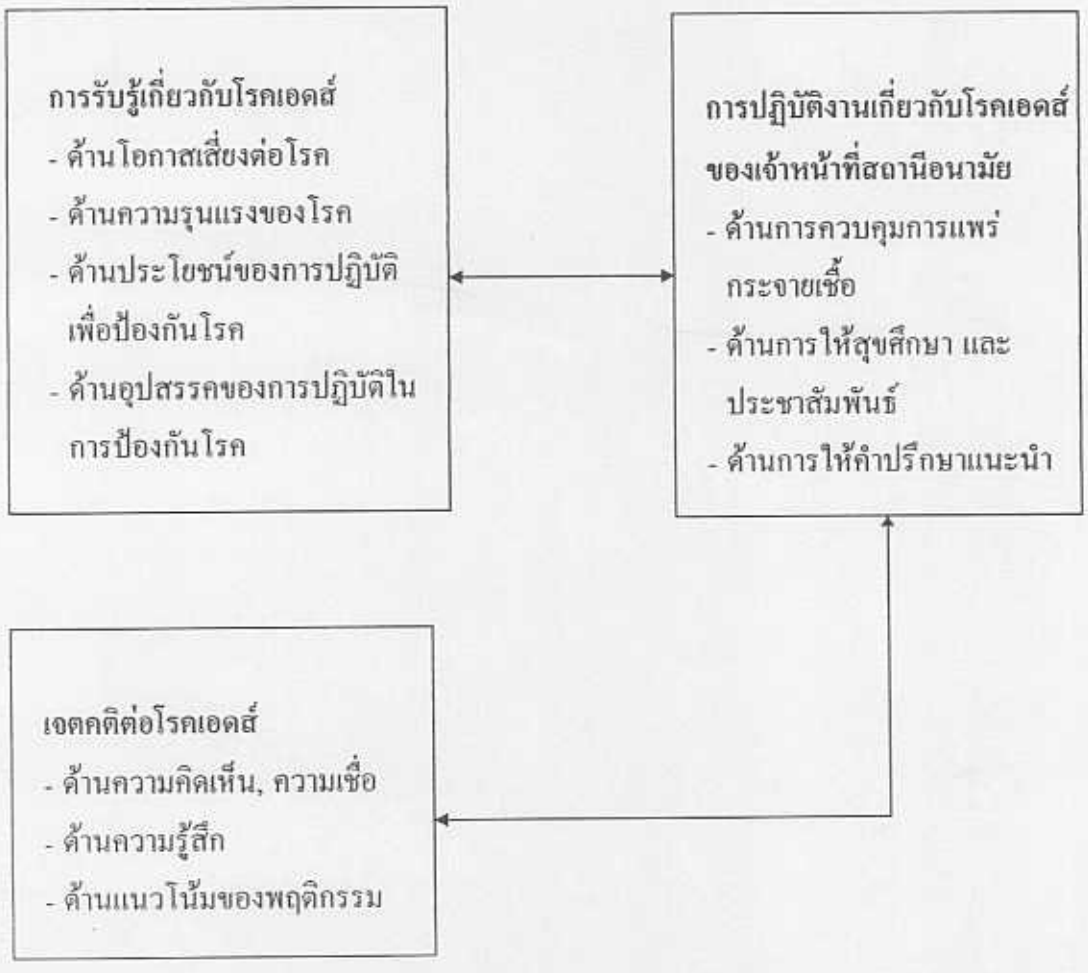

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้ เจตคติ กับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับโรคเอดส์ของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยในจังหวัดขอนแก่น

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านการรับรู้ เจตคติ กับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับโรคเอดส์ของเจ้าหน้าที่ที่ในสถานีอนามัยทุกคนในจังหวัดขอนแก่น

ตัวแปรที่จะศึกษาด้านการรับรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ประกอบด้วยการรับรู้ด้านโอกาสเสี่ยงต่อโรค ด้านความรุนแรงของโรค ด้านประโยชน์ของการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรค และด้านอุปสรรคของการปฏิบัติในการป้องกันโรค เจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ประกอบด้วยเจตคติด้านความคิดเห็น ความเชื่อ ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มของพฤติกรรม ส่วนการปฏิบัติ ประกอบด้วยด้านการควบคุมการแพร่กระจายเชื้อ ด้านการให้สุขศึกษาและประชาสัมพันธ์ ด้านการให้คำปรึกษาแนะนำ

1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น

กลุ่มตัวอย่างมีความจริงใจในการตอบแบบสอบถาม และให้ข้อมูลที่ถูกต้องกับการรับรู้ เจตคติ และการปฏิบัติจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.7 ข้อจำกัดในการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ไม่ได้นำปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เช่น สภาพแวดล้อมในการทำงาน ความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ สถานะเงินบำรุง รวมทั้งปัจจัยด้านสังคม วัฒนธรรม และประเพณีต่าง ๆ ระหว่างท้องถิ่นเข้ามาศึกษาด้วย ทั้งนี้เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านเวลาและงบประมาณ

1.8 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1) เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย หมายถึง เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานประจำสถานีอนามัยทุกคน ในจังหวัดขอนแก่น

2) การรับรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ หมายถึง ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยเกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์ 4 ด้าน คือ การรับรู้ถึงโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ การรับรู้ถึงความรุนแรงของโรค การรับรู้ถึงประโยชน์ในการปฏิบัติงาน และการรับรู้ถึงอุปสรรคของการปฏิบัติงานในการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์

3) การรับรู้ถึงโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ หมายถึง ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยว่า ตัวเขามีโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อจากการปฏิบัติงาน และมีโอกาสแพร่เชื้อจากผู้รับบริการคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่งได้

4) การรับรู้ถึงความรุนแรงของโรคเอดส์ หมายถึง ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยว่า โรคเอดส์เป็นโรคที่มีอันตรายร้ายแรง และส่งผลกระทบต่อตัวเจ้าหน้าที่เอง ต่อครอบครัว ต่อประชาชน และสังคมมากน้อยเพียงใด

5) การรับรู้ถึงประโยชน์ในการปฏิบัติงานในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ หมายถึง ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยเกี่ยวกับประโยชน์ของการปฏิบัติงานในหน้าที่ของเขาเพื่อป้องกันการติดเชื้อ และการแพร่กระจายเชื้อไปสู่ผู้รับบริการอื่น ๆ

6) การรับรู้ถึงอุปสรรคของการปฏิบัติงานในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ หมายถึง ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคของการปฏิบัติงานในการป้องกันการติดเชื้อ และการแพร่กระจายเชื้อโรคเอดส์

7) เจตคติต่อโรคเอดส์ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อและความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติในเรื่องเกี่ยวกับโรคเอดส์ของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย ที่วัดได้ด้วยแบบวัดเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในการวัดเจตคติผู้วิจัยจะวัดออกเป็น 2 ลักษณะ คือ เจตคติทางบวก และเจตคติทางลบ

8) เจตคติทางบวก หมายถึง ความรู้สึก ความเชื่อ และความคิดเห็นที่มีความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติในทางที่ถูกที่ควร

9) เจตคติทางลบ หมายถึง ความรู้สึก ความเชื่อ และความคิดเป็นที่มีความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติในทางที่ไม่ถูกไม่ควร

10) การปฏิบัติงานเกี่ยวกับโรคเอดส์ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยใน 3 ด้าน คือ ด้านการควบคุมและป้องกัน การแพร่กระจายเชื้อโรคเอดส์ การให้สุขศึกษาและประชาสัมพันธ์ และการให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับโรคเอดส์แก่กลุ่มเสี่ยงและประชาชนทั่วไป ที่วัดได้ด้วยแบบวัดการปฏิบัติงานเกี่ยวกับโรคเอดส์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

11) การควบคุมและป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคเอดส์ หมายถึง การปฏิบัติงานอย่างระมัดระวังตลอดเวลา เพื่อป้องกันตนเองมิให้ติดเชื้อโรคเอดส์ และมิให้แพร่เชื้อจากผู้มารับบริการคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง โดยการป้องกันและทำลายเชื้อโรคจากสารน้ำหรือสิ่งที่ออกจากร่างกายผู้มารับบริการแม้ว่าจะทราบหรือไม่ทราบว่าผู้นั้นจะติดเชื้อหรือไม่ก็ตาม

12) การให้สุขศึกษาและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคเอดส์ หมายถึง การให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริงเกี่ยวกับโรคเอดส์แก่กลุ่มเสี่ยงและประชาชนทั่วไป เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและมีค่านิยมที่ถูกต้องในอันที่จะก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์

13) การให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับโรคเอดส์ หมายถึง การรับฟังเรื่องราว หรือปัญหาข้อข้องใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ของผู้รับบริการ และให้ข้อมูลข่าวสารในทางที่ถูกต้อง ในลักษณะ

ของการสนทนาปรึกษาหารือ เพื่อการค้นหาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาที่ถูกต้องเหมาะสม โดยผู้รับบริการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเลือกแนวทางปฏิบัตินั้น ๆ

1.9 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) ได้ทราบถึง การรับรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ เจตคติต่อโรคเอดส์ และการปฏิบัติงานเกี่ยวกับโรคเอดส์ของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยในจังหวัดขอนแก่น

2) ได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เพื่อการกำหนดนโยบายและกำหนดแนวทางในการควบคุมและป้องกันโรคเอดส์ในระดับตำบลให้มีประสิทธิภาพต่อไป

3) สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย และปฐมนิเทศเจ้าหน้าที่จบใหม่ ที่จะไปปฏิบัติงานที่สถานีอนามัย ให้มีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานในการควบคุมและป้องกันโรคเอดส์ต่อไป

4) เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับโรคเอดส์ในประเด็นอื่น ๆ ต่อไป